

POROČILO O DELU SKUPŠČINE IN NJENIH ORGANOV V LETIH 1986–1988

Ljubljana, 8. 2. 1988

UVOD

Pričujoče poročilo* je zasnovano kot podlaga za delegatsko razpravo o uspešnosti uresničevanja ustavne vloge občinske skupščine in njenih organov v dvoletnem mandatnem obdobju 1986–1988. Poudarek je zlasti na tistih področjih, ki so jim v tem mandatu skupščina in njeni organi namenili posebno pozornost:

- delovanje delegatskega skupščinskega sistema in uresničevanje pristojnosti in odgovornosti občine za lastni razvoj,
- oblikovanje in uresničevanje razvojne politike, na katero čedalje bolj vpliva državna regulativa in zaostrene gospodarske razmere,
- sodelovanje občinske skupščine pri sprejemanju odločitev v širših družbenopolitičnih skupnostih.

I. OBLIKOVANJE IN URESNIČEVANJE RAZVOJNE POLITIKE

Skupščina in izvršni svet sta posvečala posebno pozornost izvajanju družbenega plana in resolucij. Ugotovila sta, da se ključne naloge družbenega plana ter resolucijske naloge družbenoekonomskega razvoja v letu 1986 in 1987 ne uresničujejo skladno s pričakovanji in razvojnimi potrebami občine:

	Plan 1986	Realiz. 1986	Plan 1987	Realizacija I–XI 87
industrijska proizvodnja	4,5–5,0	2,9	4,5	5,3
kmetijska proizvodnja	2,5	1,0	1,0	–
konver. izvoz	10,0	9,2	9,0	10,1% manjši
konver. uvoz	**	17,6	9,0	24,5% manjši
družbeni proizvod	1,5–2,0	2,0	2,5	–
zaposleni	1,0	1,7	1,0	2,2***

Razvoj samoupravnih družbenoekonomskih odnosov so motili: nedodelan sistem družbenega planiranja in dogovarjanja, intervencijski posegi države, slab zakon o deviznem poslovanju in nedodelana navodila za njegovo izvajanje ter spremembe in dopolnitve zakona o ugotavljanju in razporejanju celotnega prihodka in dohodka. Visoka stopnja inflacije je vplivala na nestabilnost in stagnacijo gospodarstva.

Naša občina je gospodarsko precej razvita, pretežen delež industrije pa predstavlja kovinsko predelovalna, ki jo že dalj časa pestijo disparitetne cen med vhodnimi materiali in končnimi proizvodi. V tem obdobju so pospešeno narasli stroški energije, surovin in repromateriala, predvsem pa cene kapitala. V organizacijah združenega dela se je to odrazilo v poslovanju z izgubami ali motnjami, s problemi izvajanja načrtovanih naložb, v fluktuaciji kadrov itd. Močnejše se je to odrazilo v organizacijah združenega dela, ki so intenzivno vključene v mednarodno menjavo, v tistih z neugodno strukturo virov sredstev in tistih, ki so se prepočasi prilagajale spremenjenim zunanjim pogojem poslovanja. Globalno pa so se v občini vse negativne spremembe pokazale v nižji rasti akumulativne in reproduktivne sposobnosti gospodarstva.

Zvezni izvršni svet je že ob polletju 1987. leta opozarjal, da utegnejo ob naraščajoči inflaciji, zunanji nelikvidnosti države, nezadostni preskrbljenosti gospodarstva z uvoznim reprodukcijskim materialom in omejeni investicijski porabi, začeta tendenca upočasnitve industrijske proizvodnje in problemi na področju življenjskega standarda še bolj poglobiti krizo, v kateri sta naše gospodarstvo in družba. Zato je pripravil program ukrepov in aktivnosti za znižanje inflacije in stabilizacijo gospodarstva, pro-

gram konsolidacije nepokritih notranjih dolgov in zunanje likvidnosti ter dopolnitev zakona o deviznem poslovanju.

Tekoča gospodarska gibanja, rezultati sprejetih in predvideni ukrepi za izboljšanje družbenoekonomskega položaja v letošnjem letu, ne napovedujejo uresničitve osnovnih razvojnih ciljev. Ukrepi Zveznega izvršnega sveta na področju tečaja dinarja, tekoče porabe in delitvene politike so radikalno poslabšali pogoje gospodarjenja in vplivali na slabe poslovne rezultate organizacij združenega dela že v letu 1987, odločilno pa bodo v letu 1988. V takšnih pogojih organizacije združenega dela ne morejo oblikovati trdnjše tekoče, še manj pa perspektivne poslovne, proizvodne in razvojne politike.

V letu 1987 je pričel veljati nov Zakon o sanaciji in prenehanju organizacij združenega dela, ki je zaostril odnos družbe do organizacij združenega dela z motnjami v poslovanju. Zato je občinski izvršni svet sproti poročal skupščini o stanju v gospodarstvu. Za organizacije združenega dela, ki so zaključile poslovno leto 1986 z izgubo, je izvršni svet ugotovil, da so izdelale in sprejele sanacijske programe. Ker pa nekateri niso bili dovolj kvalitetni, je zavezal poslovodne in samoupravne organe v teh organizacijah, da programe dopolnijo in opredelijo odgovornost nosilcev ukrepov in roke za njihovo izvedbo. Predvsem je spremljal tiste organizacije, za katere je ocenil, da brez vključevanja družbenopolitične skupnosti oz. SOZD-a ne bo mogoče zagotoviti normalnega poslovanja, ker že več let ne dosegajo zadostne akumulacije oziroma poslujejo z izgubo.

Po neuspešnih prizadevanjih, da se po samoupravni poti uredijo razmere v DO Agrostroj in DO Dežnik, je skupščina sprejela sklepa o uvedbi začasnih ukrepov družbenega varstva. V DO Agrostroj je po poteku enega leta ukrep prenehal veljati, saj so bile vse naloge uresničene; finančni rezultati za leto 1987 so izredno ugodni. Skupščina je ugotovila, da je začasni kolektivni poslovodni organ opravil naloge, vendar pa je zadolžila novo vodstvo, da jo tudi po prenehanju začasnega ukrepa obvešča o uresničevanju postopka sanacije.

Razporejanje dohodka za osebne dohodke in skupno porabo je bilo v letu 1986 določeno z republiškim dogovorom. Republiška resolucija je tudi za leto 1987 opredelila, da bodo organizacije združenega dela s področja gospodarstva planirale delitvena razmerja ter odločale o razporejanju dohodka in čistega dohodka v skladu s planirano oziroma doseženo uspešnostjo dela in poslovanja. Vendar so le v mesecu januarju in februarju OZD izplačevale akontacije osebnih dohodkov v skladu s svojimi samoupravnimi splošnimi akti in družbenim dogovorom. Zaradi previsoke rasti osebnih dohodkov v začetku leta 1987 je bil konec februarja sprejet interventni zakon, ki je prepovedal delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo nad rastjo produktivnosti dela. Pred polletjem 1987 je prenehal veljati le za gospodarske organizacije, ki so svoje samoupravne splošne oziroma planske akte usklajale z družbenim dogovorom o dohodku v SR Sloveniji.

Novembra 1987 je skupščina občine sprejela spremembe in dopolnitve družbenega plana občine Ljubljana Šiška za obdobje 1986–1990 ter vanj vključila naloge, ki v času priprave in sprejemanja družbenega plana še niso bile opredeljene, oz. je bila ugotovljena potreba po spremembah planskih opredelitev in o odpravi neusklajenosti z dolgoročnim planom občin in mesta Ljubljane za obdobje 1986–2000.

Občinska resolucija za leto 1988 je bila pravočasno pripravljena, vendar se je skupščina odločila, da jo sprejme po sprejetju zvezne, republiške in mestne resolucije, da bi lahko cilje in naloge usklajala z okviri materialnega razvoja širših družbenopolitičnih skupnosti.

Skupščina je večkrat obravnavala problematiko na področju **družbenih dejavnosti**. Zlasti se je zavzemala za financiranje ključnih dejavnosti ter za uresničevanje prednostnih programov. Na osnovi stališč, ki jih je sprejela v zvezi z obravnavo problematike s področja vzgoje in izobraževanja, so bili v preteklem mandatnem obdobju realizirani pozitivni premiki na področju postopnega izenačevanja pogojev dela osnovnih šol ter na področju uresničevanja vzgojno-izobraževalnih programov, predvsem z vidika doseganja večje kvalitete učnega procesa. V letu 1986 smo z izgradnjo osnovne šole v KS Bratov Babnik uspešno dopolnili obstoječo mrežo osnovnih šol v občini. Manjkajoči učni prostor je bil pridobljen tudi pri Srednji šoli tehniških strok Franc Leskošek-Luka (razen telovadnice), ustrezne prostore za učne delavnice pa je dobila Srednja šola za elektroniko v Šentvidu. V letih 1986–1987 smo zagotovili pogoje za pridobitev manjkajočih prostorov, namenjenih Knjižnici Šiška.

Na obravnavi aktualne problematike s področja raziskovalno-inovativne dejavnosti v občini je skupščina sprejela več usmeritev, predvsem z vidika vključevanja raziskovalnih dosežkov v proizvodni proces. Posebno pozornost je posvetila obravnavi problema-

* To poročilo zajema delo občinske skupščine v obdobju april 1986–december 1987.

** Uvoz s konvertibilnega področja bo v OZD odvisen od višine konvertibilnega izvoza, veljavne devizne zakonodaje in zunanje likvidnosti države kot celote

*** Podatki za obdobje I–X 1987

tike zdravstvenega varstva ter uresničevanju samoupravnega spoznanja o socialno-varstvenih pravicah in varstvu borcev NOV in vojaških invalidov. Ob obravnavi problematike varstva naravne in kulturne dediščine je skupščina sprejela usmeritve glede uresničevanja temeljnih nalog s tega področja, zlasti za pripravo potrebnih evidenc ter strokovnih osnov za razglasitev delov kulturne dediščine za spomenik.

Varstvu okolja so skupščina in njeni organi posvečali posebno pozornost. Skupščina je obravnavala poročila o stanju na področju razreševanja problematike onesnaževanja in varstva okolja v občini in republiki. Hkrati z drugimi ukrepi urejanja in posegov v prostor je bil ta vidik upoštevan ob obravnavi varovanja vodnih virov, zraka, itd.

Zelo obsežne so bile tudi priprave za uvedbo IV. samoprispevka, katerega program je bil v celoti usmerjen v izgradnjo objektov, ki bi zagotovili čistejšee okolje. Vse naloge IV. samoprispevka so bile tudi v planih srednjeročnega in dolgoročnega razvoja občine in Ljubljane. Kljub intenzivnim prizadevanjem je uvedba samoprispevka propadla, kar dokazuje, da občani še vedno pričakujejo rešitve od drugod. S samoprispevkom smo želeli pospešiti izvedbo teh nalog in rešiti problem financiranja. Ti objekti so še vedno potrebni, a sredstev je čedalje manj, zato se realizacija časovno vedno bolj oddaljuje.

Aktivno delovanje na področju varstva okolja je trajna naloga, zato se kontinuirano zbirajo podatki iz organizacij združenega dela, tako za pripravo poročil o varstvu okolja, kakor tudi za potrebe izdelave prostorskih izvedbenih načrtov, v katerih je z novo zakonodajo varstvo okolja močno poudarjeno: zahtevane so zelo konkretne analize in rešitve posegov v prostor in sanacije obstoječih onesnaževalcev.

Težiče dela skupščina na področju **urejanja prostora** je bilo na sprejemu programskih zasnov za tista območja urejanja, za katera je bila s srednjeročnim družbenim planom predvidena izdelava prostorskih izvedbenih načrtov.

Iz utemeljenih potreb je skupščina sprejela spremembe in dopolnitve prostorskega dela družbenega plana. Narekovala so jih tako republiške, kot občinske namere gradnje določenih objektov, ki v družbenem planu niso bili ustrezno opredeljeni. Z novo zakonodajo o urejanju naselij in drugih posegov v prostor sta prdvidena nova vsebina in postopki sprejemanja prostorskih izvedbenih aktov. Prehodno obdobje je izredno težko, tako za investitorje, kot tudi upravne organe, saj pomanjkanje ustreznih izvedbenih aktov, izdelanih po novi zakonodaji, otežuje ali celo onemogoča posege v prostor. Za ublažitev teh težav je v juliju 1986 skupščina sprejela odlok o ugotovitvi, katere sestavine zazidalnih načrtov in urbanističnih redov so v nasprotju z družbenim planom občine za obdobje 1986–1990. Tako ima upravni organ vsaj osnovo za izdajo ustreznih dovoljenj.

Vrsta zunanjih razlogov, ki jim skupščina in upravni organ nista kos, je pogosto vzrok za zakasnitve pri pridobivanju prostorskih dokumentov ob sprejemanju pa se pojavljajo še dodatne težave, ki se prično že ob javnih razgrnitvah. Pripombe krajanov se namreč večkrat nanašajo na drugo problematiko, ne pa na vsebino prostorskega izvedbenega akta. Ob sprejemanju le-tega se najpogosteje pojavljajo pripombe na odločitve, ki so z družbenim planom in programskimi zasnovami že sprejete, prostorski izvedbeni akt pa je le dokument za njihovo realizacijo, ne pa osnova in priložnost za ponovna prepričevanja ali morebitne spremembe. Kljub temu, da so bile ugotovitve glede neustreznosti zakonodaje večkrat posredovane tako mestnim kot republiškim upravnim organom, je nemogoče pričakovati skorajšnje rešitve.

Čedalje pogostejši ustavni spori in neživiljenjske odločitve Ustavnega sodišča vplivajo na to, da planski akti izgubljajo na pomenu, izničujejo pa tudi napote za neposredno usklajevanje interesov med občani preko krajevnih skupnosti in občino.

Vloženih je bilo veliko naporov za pravočasno pridobitev prostorskih izvedbenih aktov, toda kljub temu je skupščina v letu 1987 sprejela le tri take dokumente, veliko število pa jih je bilo v javni razpravi.

Skupščina je problematiko **stanovanjskega gospodarstva** večkrat obravnavala. Kritično je ocenila Poročilo o stanovanjskem gospodarstvu v SR Sloveniji in opozorila na vrsto zakonsko neustrezno rešenih vprašanj in nedorečenosti glede: oblikovanja in določanje cen stanovanj, zaostritve odgovornosti izvajalcev za kvaliteto gradnje, proučitve skupščinskega delegatskega sistema samoupravnih stanovanjskih skupnosti ter predlagala sistemsko reševanje stanovanjskih potreb nekaterih kategorij delavcev za večji vpliv stanovalcev in pričakovalcev stanovanj na odločanje v skupščinah samoupravnih stanovanjskih skupnosti, še posebno v zvezi s programi vzdrževanja, prenove, upravljanja in novogradenj ter na določanje cene m² stanovanjske površine.

Kljub naporom niso bili doseženi zadovoljlivi rezultati. Še vedno

nimamo vzpostavljene evidence praznih stanovanj, v občini ni stekla akcija »imaš hišo – vrni stanovanje«, ni opravljen prenos SLP fonda na sklad solidarnosti oziroma na organizacije združenega dela, prenova stare Šiške ne poteka po planu. Prav tako v občini še niso odpravljena barakarska naselja.

Bolj uspešno so bila realizirana stališča skupščine in izvršnega sveta v zvezi z nadaljevanjem sanacije objekta B-2 v soseski Draveljska gmajna. Dela I. faze, ki zajemajo izvedbo hidro in toplotne izolacije objekta so v zaključni fazi in potekajo po terminskem planu. Za nadaljevanje II. faze (odprava notranjih napak v objektu) je potrebno zagotoviti s strani soinvestorjev – lastnikov stanovanj, še dodatna sredstva. Stanovanjski skupnosti občine in mesta pa sta si prizadevali za zagotovitev vira financiranja celotne soseske.

Program novogradnje je bil realiziran v celoti le v soseski ŠŠ 4/1 – Dravlje – objekt »Zigurat« s 144 stanovanji in v ŠŠ 4/4 – Prušnikova – Šentvid z 38 stanovanji. V zaključni fazi je izgradnja 5 objektov v soseski ŠŠ 9/7 – Svetje v Medvodah s skupno 102 stanovanji. Druga dva objekta bosta zgrajena šele v letu 1989 s skupno 52 stanovanji.

Skupščina se je skupaj z izvršnim svetom in drugimi subjekti v občini aktivno vključila v razpravo o samoupravni preobrazbi stanovanjskega gospodarstva v Ljubljani in ustanovitvi samoupravne stanovanjske skupnosti ljubljanskih občin. Ob tem je opozorila na nekatere dileme in na odpravo dosedanjih pomanjkljivosti, še zlasti na področju delovanja delegatskega sistema. Spremembe bodo morale prinesiti novo kvaliteto v sprejemanju odločitev o razvoju stanovanjskega gospodarstva.

Na področju **kommunalnega gospodarstva** je bil poudarek na zagotavljanju oskrbe z zdravno pitno vodo, izboljšanju ekoloških razmer, dokončanju in rekonstrukciji nekaterih magistralnih, regionalnih in krajevnih cest, PTT omrežja, kanalizacije, javnem prevozu, vzdrževanju in prevzemu komunalnih objektov ipd.

Težave, ki so se pojavile v prvem obdobju po ustanovitvi Komunalne skupnosti ljubljanskih občin, čedalje večji razkorak med potrebami in materialnimi možnostmi ter neuspeh samoprispevek, so privedle do tega, da je bil sprejet konkretni program in prioriteten vrstni red investicij skupnega mestnega pomena na področju gospodarske infrastrukture (izgradnja odlagališča komunalnih odpadkov na barju, razširitev Žal – I. faza, izgradnja I. faze 1. etape centralne čistilna naprave, ekološka sanacija TE-TO Ljubljana in razširitev vročevodnih zmogljivosti v Toplarni Šiška). Na osnovi tako vodene politike kommunalnega gospodarstva v okviru KSLO in sprejetega Pravilnika o določanju vrstnega reda in pogojev za izvajanje planov krajevnih skupnosti ljubljanskih občin sta se občinska skupščina in njen izvršni svet zavzemala, da bi po programih krajevnih skupnosti imele prednost tiste investicije, ki rešujejo večje težave v oskrbi z vodo in tiste, za katere je že zagotovljen potreben delež lastnih sredstev KS in pridobljena ustrezna tehnična dokumentacija.

V občini smo že odpravili nekaj perečih problemov rekonstrukcije cest, izgradnje pločnikov, kanalizacije, vodovoda, v teku je sanacija ploščadi v soseski ŠŠ 4/1 – Brilejeva, postavitve semaforjev, itd. Še vedno pa ni odpravljen komunalni deficit v tistih območjih, kjer so občani ali drugi subjekti v preteklih letih poravnali vse obveznosti za urejanje in opremljanje stavbnih zemljišč. Zato bo potrebno v okviru Ljubljane, skupno s Skladom stavbnih zemljišč in SIS materialne proizvodnje (PTT, energetika in KSLO) čimprej vzpostaviti enotni sistem financiranja tega deficita kot tudi dokončno uskladiti predpise s področja urejanja stavbnih zemljišč.

Skupščina in izvršni svet sta si prizadevala zagotoviti sistemske vires financiranja vseh **potreb krajevnih skupnosti**, ne samo za delovanje krajevnega samouprave in delegatskega sistema. Zato sta poleg sredstev občinskega proračuna predlagala tudi angažiranje sredstev samoupravnih interesnih skupnosti in družbenega dela ter posameznih taks iz občinske pristojnosti. Tako naj bi interesne skupnosti družbenih dejavnosti za delovanje njihovega delegatskega sistema v KS združevale nominalni znesek sredstev, obrtniki 0,5% od ostanka čistega dohodka po odbitju družbenih obveznosti ter OZD in druge samoupravne organizacije in skupnosti 2% od razporejenih sredstev za skupno porabo. Skupščina apelira na vse navedene subjekte, da pristopijo k tem sporazumom, saj ocenjuje, da bo s sprejemom teh obveznosti ob načrtovani rasti proračunskih sredstev in ob odstopitvi nekaterih pobranih taks ustrezno urejeno financiranje temeljnih materialnih pogojev za delo krajevnih skupnosti. Glede na tako usmeritev skupščina ni podprla dogovora o enotni ureditvi financiranja krajevnih skupnosti na območju ljubljanskih občin, saj ta ni zagotavljal zadostnih sredstev in ni ponudil celovite rešitve. Čeprav so se iz občinskega proračuna v preteklih dveh letih poleg sredstev za financiranje krajevnega samouprave in delegatskega sistema zagotavljala tudi sredstva za reševanje nujnih prostorskih težav KS, ta problem še zdaleč ni

odpravljen, zato bo ta sredstva v prihodnje moral zagotoviti novi dogovor.

Skupščina in njeni organi so spremljali uresničevanje nalog na področju **splošne ljudske obrambe in družbene samozagrade**. Največji poudarek je bil na dograjevanju varnostnih in obrambnih priprav v krajevnih skupnostih, organizacijah združenega dela in drugih organizacijah in skupnostih, za uspešno delovanje ob naravnih in drugih nesrečah, v izrednih razmerah, neposredni vojni nevarnosti, v vojni in na začasno zasedenem ozemlju. Varnostne in obrambne priprave je v letu 1987 preverila Generalna inšpekcija ljudske obrambe Zveznega sekretariata za ljudsko obrambo in jih pozitivno ocenila. Sočasno je potekalo varnostno in obrambno usposabljanje delovnih ljudi in občanov, njihovo znanje pa je bilo preverjeno na raznih tekmovanjih in vajah.

V prihodnje je pričakovati probleme pri financiranju nekaterih prenešenih obveznosti s področja SLO, za katero bo potrebno zagotoviti dodatna sredstva v občinskem proračunu.

Na področju **splošne porabe** smo skupno z ostalimi ljubljanskimi občinami nadaljevali z naporom za vzpostavitev realnejših meril in kriterijev obsega splošne porabe (število prebivalcev, družbeni proizvod, površina, število samoupravnih subjektov in število zaposlenih). Ker nekaterim občinam v Ljubljani pripadajoči obseg sredstev splošne porabe ni zadoščal za financiranje vseh potreb porabnikov, so bile izvedene določene korekture deležev v skupnem obsegu dogovorjene porabe posameznih občin, kar je povzročilo občuten vpliv na višino te porabe po občinah. V naši občini spremenjeni delež ni bistveno vplival na obseg sredstev porabe.

Na ravni mesta smo tudi v teh letih oblikovali skupno bilanco splošne porabe, izračun obsega po občinah pa je bil določen z republiškim dogovorom o izvajanju politike na področju splošne porabe. Vendar je bil obseg sredstev za zadovoljevanje proračunskih potreb občine odvisen samo od dogovorjene oziroma indeksirane rasti, kar je nemalokrat povzročilo problem, kako pokriti upravičene potrebe z razpoložljivimi sredstvi. Z učinkovitim strokovnim delom ter veliko pomočjo posameznih uporabnikov sredstev proračuna nam je v občini te težave uspelo premagovati.

Na področju **družbenih prihodkov** sta delegatska skupščina in izvršni svet aktivno sodelovala pri oblikovanju republiške davčne zakonodaje. Preko delegatov za republiško skupščino sta dajala konkretne pobude in predloge za ureditev posameznih vprašanj v zakonih o davkih občanov, o uvedbi republiških davkov in taks ter o posebnem republiškem davku od prometa proizvodov in od plačil za storitve. Ker pa nov zakon o davkih občanov še ni sprejet, se v občini pojavljajo težave pri uresničevanju politike razvoja drobnega gospodarstva. Skupščina je podprla globalno usmeritev, da se krepki ekonomska in socialna funkcija neposrednih davkov ter vzpodbuja razvoj posameznih dejavnosti ob upoštevanju načela, da je vsak občan dolžan prispevati k zadovoljevanju splošnih potreb v sorazmerju s svojimi materialnimi možnostmi, več pa naj prispeva tisti, ki dosega večji dohodek.

Skupščina je aktivno sodelovala pri oblikovanju dogovorov o usklajevanju davčnega sistema in davčne politike za celotno državo, republiko in mesto Ljubljana. Tako dogovorjena načela je upoštevala pri sprejemanju lastnih odlokov s tega področja. Pri tem si je posebej prizadevala z ustreznimi olajšavami spodbuditi razvoj osebnega dela, investiranje v raziskovalno dejavnost ter izvoz kot tudi dohodkovno povezovanje osebnega dela z družbenim delom, še posebej na področju gospodarskih dejavnosti in kmetijstva. Vsako leto je skupščina sprejela zaključni račun davkov in prispevkov občanov, iz katerega so razvidne skupne obremenitve, plačila ter odstotek izterjave obveznosti.

II. DELO SKUPŠČINSKIH ZBOROV IN DELOVNIH TELES

V tem mandatnem obdobju so se zbori pogostejše kot prej sestajali na skupnem zasedanju, ki je potekalo vsakokrat pred ločenimi sejami zborov. Več razlogov je vodstvo skupščine narekvalo takšen način dela: skupni uvodi k posameznim točkam dnevnega reda, lažje poenotenje stališč do razvojnih dokumentov (družbeni plan, resolucije) in perečih vprašanj (gospodarska situacija, varstvo okolja in urejanje prostora, stanovanjsko in komunalno gospodarstvo itd.) ter do gradiv Skupščine mesta Ljubljana. Na ta način so se lahko bolj neposredno usklajevala stališča in izoblikoval skupni interes združenega dela in krajevnih skupnosti. Na 15 skupnih zasedanjih so zbori obravnavali 103 točke, od tega 55 vsebinskih, 43 formalnih in 5 republiških gradiv.

V tem mandatu nobenkrat ni bila izkoriščena ustavna možnost sodelovanja skupščin določenih SIS družbenih dejavnosti kot četrti zbor občinske skupščine, vendar pa so skupščine nekaterih SIS obravnavale ista gradiva o aktualnih problemih (zdravstveno varstvo, inovacijska dejavnost, stanovanjsko gospodarstvo, družbena skrb za borce, varstvo naravne in kulturne dediščine), njihova

stališča pa so bila podlaga za razpravo v občinski skupščini in v oporo njenim delegatom za republiško skupščino ob spremembah zakonodaje (zakon o stanovanjskem gospodarstvu, zakon o zavarovanju za primer brezposelnosti, itd.).

V nadaljevanju je podan prikaz delovanja posameznih zborov in delovnih teles skupščine.

Zbor združenega dela

Zbor je v tem mandatu v večji meri uresničeval svojo specifično vlogo, saj je tekoče spremljal dogajanja v gospodarstvu občine in sproti reagiral na kritične pojave v posameznih OZD. Obravnaval je poročila o spremljanju in izvajanju sanacijskih programov v OZD gospodarstva z izgubami po zaključnih računih, sprejel dva ukrepa družbenega varstva (DO Agrostroj, DO Dežnik), ocenil obravnave zaključnih računov v OZD in tekoče spremljal gospodarjenje. Tako je v maju 1987 obravnaval poročilo vodstva OD Litostroja o likvidnostnih težavah in sprejel zavezujoče sklepe za sanacijo teh težav. Organi skupščine so ves čas aktivno sodelovali v naporih za razreševanje problemov v Litostroju, vendar so se konec leta 1987 nakopičene težave izrazile v javnem protestu delavcev Litostroja proti sistemskim in notranjim vzrokom uspešnega gospodarjenja te DO. O nastali situaciji je bila podana informacija tudi v skupščini, s širšo družbeno akcijo pa so se razmere dokaj razčistile, čeprav bo dokončna sanacija trajala dalj časa.

Podane so bile tudi celovite informacije o obremenjevanju gospodarstva za potrebe skupne porabe (družbene dejavnosti).

V tem obdobju je imel zbor 20 ločenih sej, na katerih je bilo obravnavano skupno 226 točk dnevnega reda, od tega:

- 132 vsebinskih točk (planski dokumenti, aktualna vprašanja o pogojih gospodarjenja, dela in življenja v zaostrenih pogojih, splošna poraba, normativne zadeve, gradiva za seje SML)
- 94 formalnih točk (verifikacija pooblastil, potrjevanje zapisnikov, delegatska vprašanja in pobude ter volitve in imenovanja)
- ena tema z dnevnega reda republiške skupščine.

Na vsaki seji zbora je bilo obravnavano povprečno 10 točk dnevnega reda in prispelo po 12 zapisnikov konferenc delegacij. Zboru je bilo posredovanih 25 delegatskih vprašanj in dve pobudi, v pisni obliki ali ustno na seji. Poleg tega je bila iz konferenc delegacij posredovana vrsta pripomb, sugestij, stališč in mnenj.

V tem mandatu so bila na novo razdeljena delegatska mesta v zboru na podlagi samoupravnih sporazumov OZD o oblikovanju konferenc delegacij in odloka o določitvi števila delegatov. Upoštevanje so bile pobude in sugestije konferenc delegacij, kako naj bi posamezne konference oblikovali. Delegacija delovnih ljudi, ki z osebnim delom samostojno kot poklic opravljajo umetniško ali drugo kulturno dejavnost tudi po dvakratnih volitvah ni bila izvoljena. K posameznim konferencam delegacij so bili po teritorialnem in funkcionalnem principu vključeni tudi delegati po funkciji, torej delavci tistih OZD, ki imajo manj kot 30 zaposlenih in vsi tvorijo temeljno delegacijo.

Udeležba na sejah zbora ni povsem zadovoljiva. Povprečno je znašala 67% oz. 41 delegatov od 61. Zbor je imel v tem obdobju večkrat težave s sklepčnostjo. Najboljšo udeležbo je imel zbor na prvi seji (58 delegatov), najmanjšo pa na 16. seji (33 delegatov) - junija 1987. Vzrokov za takšno stanje je več, nedvomno pa je ena pglavitnih slabosti delovanje delegatskega sistema v združenem delu, pa tudi nezainteresiranost poslovnih organov, strokovnih služb in družbenopolitičnih organizacij v OZD za funkcioniranje delegatskega sistema. Na nezadovoljivo udeležbo vpliva tudi slaba udeležba delegatov po funkciji ter slabo povratno informiranje delegatske baze. Še bolj kot v preteklem mandatu pa je opaziti nezadovoljstvo delegatov, ki izvira iz občutka nemoči vplivanja na odločitve o pogojih in rezultatih gospodarjenja, ki se v čedalje večji meri določajo na zveznem nivoju. Naraščajoče administriranje države in njeni posegi v pogoje gospodarjenja dušijo voljo in iniciativnost delegatov, saj posledice teh ukrepov neposredno vplivajo na zniževanje dohodka in osebnih dohodkov.

Nekatere konference delegacij se redno sestajajo in aktivno sodelujejo na sejah zbora, druge sicer včasih pošljejo delegate na sejo, v delu zbora pa ne sodelujejo. Aktivne konference so: Iskra, Litostroj, Energetika, Integral, Lek in še nekatere; zlasti je opazno aktivnejše delovanje delegacij v OZD medvoškega bazena (Color, Donit, Aero) ter v nekaterih OZD družbenih dejavnosti (Zdravstveni dom Ljubljana) in v konferenci delegacij obrtnikov ter pri njih zaposlenih delavcev.

Zbor krajevnih skupnosti

Zbor je imel v tem obdobju 17 ločenih sej, na katerih je obravnaval 181 točk, od tega:

- 106 vsebinskih točk

- 75 formalnih točk
- eno točko iz republiške pristojnosti.

Na vsaki seji je bilo obravnavanih povprečno 10,6 točke (najmanj 6 in največ 15 točk), prispelo 19 zapisnikov delegacij ali 60% od 32. Podanih je bilo 179 delegatskih vprašanj in pobud, med katerimi prevladujejo vprašanja s področja komunale, urejanja prostora ter mestnega potniškega prometa.

Zbor nadaljuje z aktivnim delovanjem, kot v preteklih mandatih. Posebej angažirano so se delegacije in delegati vključevali v razprave o delovanju krajevne samouprave ter zagotavljanju materialnih in prostorskih pogojev za delo delegatskega sistema v KS, o prostorskem načrtovanju ter o komunalni problematiki. V bodoče bo potrebno vložiti še več naporov pristojnih organov in strokovnih služb ter predlagateljev gradiv, da se nasprotujoči interesi uskladijo že v fazi nastajanja posameznih prostorskih aktov. Pogosto namreč prihaja do prevlade ožjih, lokalnih interesov nad družbenimi cilji, v razpravi in odločanju na zboru pa se delegacije drugih KS solidarizirajo z delegati prizadetih krajevnih skupnosti. Udeležba delegatov na sejah zbora je bila dokaj zadovoljiva, približno 27 do 32 delegatskih mest ali 85%. Zbor se ni nobenkrat srečal s problemom nesklepčnosti.

Kritično je potrebno oceniti delovanje temeljnih delegacij v KS. V večini delegacij je najhujši problem udeležba delegatov oziroma sklepčnost, saj po polovici mandata ugotavljamo, da veliko število delegatov ne sodeluje niti v temeljnih delegacijah. Poleg tega so delegacije večinoma prepuščene same sebi, nimajo potrebne pomoči s strani organov krajevne samouprave in krajevnih DPO, zato obravnavajo gradiva in oblikujejo pripombe po svojih najboljših močeh.

Aktivnost posameznih delegacij je zelo različna. Nekatere redne in temeljito obravnavajo gradiva ter pošiljajo zapisnike oz. pripombe, druge pa se niti ne sestajajo. Tako je npr. četrtina ali 8 delegatov sodelovalo na vseh sejah zbora, 18 delegacij se je udeležilo večine sej, kritično pa je delovanje delegacij KS Bukovica Šinkov turn (le 4-x), še posebej pa Trnovec-Topol, katere delegat je sodeloval le na pri seji zbora, nato pa je delovanje ugasnilo. Kljub dodatnim naporom vodstva skupščine in OK SZDL za uspešnejše delovanje delegacij v KS bo potrebna odločnejša akcija krajevnih konferenc SZDL in ostalih dejavnikov krajevnice samouprave, saj se bodo le na ta način avtentični interesi in stališča KS lahko prenašali in usklajevali na sejah zbora krajevnih skupnosti.

Družbenopolitični zbor

V tem obdobju je imel zbor 16 ločenih sej, na katerih je obravnaval 132 točk dnevnega reda, in sicer:

- 65 vsebinskih točk,
- 66 formalnih točk,
- eno točko iz programa dela republiške skupščine.

Na vsaki seji zbora je bilo povprečno obravnavanih 8 točk dnevnega reda. Postavljenih je bilo 9 delegatskih vprašanj oziroma pobud, kar je bistveno manj kot na ostalih dveh zborih, saj imajo delegati tega zbora druge možnosti za opozarjanje na probleme in njihovo reševanje. Udeležba na sejah zbora je bila v povprečju 72% (najvišja 92% in najnižja 56%). Potrebna bi sicer bila še boljša udeležba, vendar so delegati tega zbora obremenjeni tudi z drugimi obveznostmi, nekateri delegati pa bodo morali pokazati več odgovornosti do opravljanja prevzete funkcije.

Ugotovimo lahko, da je bilo delo zbora v tem obdobju dovolj kvalitetno, delegati so se aktivno vključevali v razprave in oblikovanje stališč in sklepov. Njihovo delo pa bi bilo še kvalitetnejše, če bi se bolj vključevali že pri oblikovanju stališč odobravanih gradiv v občinskih družbenopolitičnih organizacijah. Večjo učinkovitost zbora in skupščine v celoti bomo dosegli tudi z vključevanjem družbenopolitičnih organizacij na temeljnih nivojih v delo delegacij v krajevnih skupnostih in združenem delu.

Značilnost odnosa delegatske baze, predvsem delegacij KS do skupščine, so **delegatska vprašanja**. Le-ta so po vsebini zelo pestra, večina zastavljenih v obravnavanem obdobju pa se je nanašala na probleme s področja komunale, mestnega prometa, urejanja prostora in cest. Ugotavljamo, da je opredeljeni institut delegatskih vprašanj in pobud zelo različno razumljen, saj občinska skupščina, njeni organi in upravni organi največkrat niso pravi naslov zanje. Delegacije se bodo morale v bodoče posluževati bolj neposrednih poti in vprašanj, kritike in pobude naslavljalati direktno na strokovne službe SIS materialne proizvodnje, izvajalske OZD ali na pristojne organe mesta Ljubljane.

Delovna telesa skupščine

Statutarno-pravna komisija je na 18 sejah obravnavala vse normativno-pravne akte, ki jih je sprejemala skupščina ter vrsto

splošnih aktov samoupravnih organizacij, ki jih je skupščina potrjevala oziroma k njim dajala soglasja. Komisija je oblikovala vrsto stališč, mnenj, predlogov in amandmajev, ki so jih zbori v večini primerov sprejeli. Na zahtevo skupščine je določila tudi prečiščena besedila nekaterih odlokov. Pri svojem delu se je srečevala z velikimi težavami zaradi neaktivnosti nekaterih članov, zato bo ob zamenjavah potrebno dosledneje izvesti kadrovske postopke.

Komisija za volitve, imenovanja in administrativna vprašanja je na 24 sejah obravnavala in predlagala skupščini občine in drugim družbenopolitičnim skupnostim 149 kadrovskih rešitev. Pri svojem delu komisija upošteva mnenja KO za kadrovska vprašanja pri Predsedstvu OK SZDL, člani komisije pa sodelujejo kot predstavniki družbene skupnosti v razpisnih komisijah za imenovanje poslovnih organov v OZD in skupnostih. Najbolj aktivno je komisija delovala v začetku mandatnega obdobja (predlaganje kadrovske zasedbe stalnih delovnih teles skupščine); v kasnejšem obdobju je bila nekoliko manj obremenjena in je med drugim predlagala skupščini razrešitev nekaterih delegatov v skupinah delegatov za SML in Skupščino SRS ter imenovanje novih.

Komisija je imenovala 317 predstavnikov družbene skupnosti v razpisne komisije za imenovanje individualnih poslovnih organov in delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi. Postopek predlaganja delegatov za prevzem dolžnosti je težaven zaradi njihove preobremenjenosti, vendar pa so vsi problemi v zvezi z razpisnimi postopki bili razrešeni na samih sejah ali v najkrajšem času.

Komisija je sprejela spremembe in dopolnitve pravilnika o osebnih dohodkih občinskih funkcionarjev in po tem pravilniku določala osnove za obračun OD ter podajala mesečne ocene delovnega prispevka neprofesionalnih funkcionarjev. Vsi člani komisije se redno udeležujejo sej.

Komisija za vloge in pritožbe je vse prejete vloge skušala sproti reševati. V večini primerov so bila njena stališča in priporočila upoštevana, saj je vloge reševala skupaj s predstavniki OZD in skupnosti, samoupravno stanovanjsko skupnostjo in s prizadetimi delavci in občani. Ti so posredovali 12 vlog za pomoč pri reševanju stanovanjskih težav, 7 vlog za rešitev komunalnih in gradbenih problemov, 3 s premoženjsko-pravnega področja in več vlog z ostalo problematiko. Skupno število vlog (30) se je v tem obdobju v primerjavi s prejšnjim zmanjšalo. Zlasti dobro je bilo sodelovanje komisije s stanovanjsko skupnostjo in občinskimi upravnimi organi, več sodelovanja pa si komisija želi z občinskimi centrom za socialno delo in strokovnimi službami v OZD.

Komisija za odnose z verskimi skupnostmi je sestala 5 krat; s sklepčnostjo ni bilo problemov. Obravnavala je mnenja za gradbene posege (4), cerkvene objekte in zemljišča (2) in razpravljala o urejanju medsebojnih odnosov, predvsem v primerih neustreznih postopkov (2) ali nestrpnosti (2). V teh primerih je bilo delo usklajeno s koordinacijskim odborom pri OK SZDL za področje odnosov z verskimi skupnostmi. Komisija je obravnavala tudi stanje cerkva v občini. Vse zadeve, ki jih je obravnavala, so se nanašale zgolj na rimokatoliško versko skupnost, saj druge niso posredovale vlog. Pri urejanju odnosov z verskimi skupnostmi ni odprtih vprašanj, saj jih je komisija sproti urejevala, upoštevaje zakone in družbene usmeritve.

Vsakoletno srečanje predstavnikov občine s predstavniki verskih skupnosti z območja občine se je izkazalo kot pomembna in potrebna oblika medsebojne informiranja in spoznavanja. Organiziran je bil tudi razgovor s predstavniki rimokatoliške Cerkve v zvezi z obdavčevanjem dohodkov duhovnikov, na katerem so bile nejasnosti neposredno razrešene.

Komisija sodeluje tudi s komisijo za odnose z verskimi skupnostmi Skupščine mesta Ljubljane. Na ta način se razrešujejo širša vprašanja, kot na primer: sredstva obveščanja, pogrebne svečanosti, verska dejavnost v domovih upokojevcem in bolnišnicah, stanovanjska problematika, ipd.

Komisija za vprašanja borcev NOV je imela 12 rednih sej, ob tem pa še tri delovne posvete o socialni in zdravstveni problematiki udeležencev NOV in drugih vojn. Obravnavala je 937 zadev. Valorizirala je stalne priznavalnine, dodeljevala nove ter enkratne priznavalnine. Podelila je tudi večje število enkratnih zimskih pomoči, žepnin, tovariških pomoči in sredstev za 10-dnevno okrevanje. S tem je komisija uspela zagotavljati ustrezno socialno varnost borcev. Aktivno je sodelovala tudi pri sprejemanju družbenega dogovora in občinskega odloka o priznavalninah udeležencev NOV in drugih vojn ter samoupravnega sporazuma o uresničevanju zdravstvenega varstva. Sodelovala je z občinskim odborom ZZB NOV, komitejem za družbene dejavnosti, Zdravstvenim domom, domovi starejših občanov, itd. V bodoče bo posebno

pozornost posvetila zdravstvenemu varstvu borcev, negi bolnikov na domu ter domskemu varstvu ostarelih in bolnih borcev NOV.

Komisija za odlikovanja in priznanja je imela 20 sej, na katerih je obravnavala 331 pobud za odlikovanja, od tega 213 iz naše občine in 118 iz drugih občin (k njim komisija podaja le mnenja). Republiški komisiji za odlikovanja je posredovala 203 pobude, od katerih je bilo sprejetih 140 pobud ali 69%.

Pri svojem delu si je komisija prizadevala za uveljavitev politike odlikovanj kot sestavnega dela kadrovske politike, vendar se sooča z nekaterimi problemi, saj osnovni pobudniki za odlikovanja še nimajo organiziranih komisij za odlikovanja, ki bi lahko izbirale res najboljše iz svojega okolja. Obrazložitev pobud so še vedno skope in načelne, polne naštevavanja funkcij, manjkajo pa konkretne zasluge in rezultati, ki jih je predlaganec dosegel pri svojem delu. Zato je bil v decembru 1987 organiziran delovni sestanek s strokovnimi delavci iz OZD, posebno pozornost pa je komisija posvečala sodelovanju s komisijami osnovnih pobudnikov. Število pobudnikov se je v tem obdobju povečalo, saj v večji meri sodelujejo tudi krajevne skupnosti in društva, ne le OZD. Še vedno pa je premalo pobud za odlikovanje racionalizatorjev, inovatorjev ter kmetijskih proizvajalcev.

Komisija obravnava tudi pobude za občinska priznanja. V letih 1986 in 1987 je bilo podeljenih 22 plaket, od tega 3 zlate, 8 srebrnih in 11 bronastih. Še vedno pa je preslab odziv na javni razpis občinskih priznanj iz OZD in krajevnih skupnosti.

III. VKLJUČEVANJE V DELO SKUPŠČINE MESTA LJUBLJANE

Mesto Ljubljana je posebna družbenopolitična skupnost, ki nima izvirnih pristojnosti, ampak se delegati skupščin mestnih občin znotraj Skupščine mesta Ljubljane dogovarjajo in usklajujejo o vprašanih skupnega mestnega pomena ter opredeljujejo skupno razvojno in tekočo politiko na tistih področjih, kjer so občinske skupščine svoje izvirne pristojnosti prenesle na mesto. Zato so zbori naše skupščine razpravljali o vseh gradivih za Skupščino mesta Ljubljane ter oblikovali številna stališča, predloge, amandmaje in mnenja.

Vendar pa so se pojavljale težave na tistih področjih, kjer so občine prenesle na mestno skupščino in njene organe pristojnosti do OZD posebnega družbenega pomena, tako da občine na njih nimajo neposrednega vpliva. To so tudi področja z najbolj perečo problematiko (komunalna, energetika, stanovanjsko, cestno in vodno gospodarstvo), občine pa imajo zelo malo vpogleda in vpliva na delo strokovnih služb (ZIL, KPL, MPP itd). Občani so zaradi neurejenosti teh področij zelo nezadovoljni, kar se odraža v pripombah, ki jih naslavljajo neposredno na mestne organe, pa tudi v razpravah in stališčih ob obravnavi gradiv za SML. Na vse te probleme smo opozorili tudi vodstvo SML na razgovoru meseca januarja 1987.

IV. VKLJUČEVANJE OBČINSKE SKUPŠČINE V DELO SKUPŠČINE SR SLOVENIJE IN SKUPŠČINE SFRJ

Skupščina se je vključevala tudi v delo republiške skupščine, čeprav kot konferenca delegacij za Zbor občin Skupščine SRS manj kot v prejšnjem mandatnem obdobju. Vzrok temu je bila neusklajenost programov dela, saj smo nemalokrat morali umikati posamezne republiške točke z dnevnih redov sej občinske skupščine, ker nismo pravočasno prejeli gradiva, ali pa je republiška skupščina pomembne teme obravnavala tik pred sejami občinske skupščine. Kljub temu je skupščina na dnevne rede svojih zasedanj uvrstila nekatera najpomembnejša gradiva: osnutek republiške resolucije za leto 1987, poročilo IS SRS o uresničevanju družbenega plana republike za 1986-1990, problematiko varstva okolja v SR Sloveniji ter poročilo in gradiva o stanovanjskem gospodarstvu v Sloveniji. Poleg tega je obravnavala tudi predlog Predsedstva SFRJ za spremembo Ustave SFRJ. Skupščina je do teh gradiv sprejela vrsto stališč, pripomb in predlogov ter jih posredovala republiški skupščini.

Težišče obravnave republiških in zveznih gradiv je bilo na skupinah delegatov za republiško skupščino. Ugotavljamo, da so bile zelo aktivne gospodarska skupina, skupina delegatov za Zbor občin in skupina s področja obrti in podobnih dejavnosti. Skupina delegatov za ZO Skupščine SR Slovenije je občinski skuščini predložila poročilo o svojem delovanju od izvolitve do septembra 1987. Poročilo je bilo ugodno ocenjeno. Z delom skupine delegatov za prosvetno-kulturno področje pa ne moremo biti zadovoljni. Vzrok za slabše delo je v tem, da ni veliko gradiv, ki bi zadevala to področje, slabša pa je bila tudi prisotnost in sodelovanje delegatov iz drugih občin, saj so bili preveč prepuščeni sami sebi in praviloma niso imeli stališč organov občin, katerih delegati so. Nasprotno pa

so delegati gospodarske skupine uspeli vzpostaviti zadovoljivo povezavo z OZD, delegati obrti pa so dostikrat posredovali stališča svojih obrtnih združenj oz. usklajena stališča vseh petih okolišev, tako da so največkrat enotno nastopali na sejah republiške skupščine. Delegati skupin so posredovali vrsto pobud, delegatskih vprašanj, stališč, sugestij in amandmajev, tako da lahko govorimo o aktivnem vključevanju v delo republiške skupščine.

Vendar pa se v sodelovanju med občinsko in republiško skupščino nadaljujejo nekatere težave: dnevni redi republiške skupščine so preobsežni, delegati so preobremenjeni z gradivi, povratno informiranje delegatske baze je zelo pomanjkljivo, gradiva prihajajo prepozno (zlasti zvezna), nekatera ključna gradiva so zaupna, tak da delegati z njihovo vsebino praktično niso seznanjeni. Odziv na republiška gradiva iz delegatske baze je kljub pozivom več kot skromen. Z vsemi odprtimi vprašanji so bili seznanjeni predstavniki republiške skupščine na razgovoru v novembru 1986. Opazni so že nekateri pozitivni premiki, razen pri odgovorih na delegatske pobude in vprašanja, ki jih od republiške skupščine še nismo prejeli.

Namesto zaključka

Navedbe, ugotovitve in nakazana odprta vprašanja v tem poročilu naj služijo kot izhodišče za dograjevanje metod in vsebine delovanja občinske skupščine in njenih organov. Ob obravnavi tega poročila na skupščinskih zborih pričakujemo konstruktivne predloge in sugestije, ki bodo osnova za delo skupščine in njenih organov v naslednjem mandatnem obdobju.

PREDSEDNIK SKUPŠČINE

in
PREDSEDNIKI ZBOROV

OBČINA LJUBLJANA ŠIŠKA
SEKRETARIAT ZA OBČO UPRAVO

POROČILO O STANJU IN POJAVIH PRI REŠEVANJU UPRAVNIH ZADEV V LETU 1987

I. SPLOŠNO

Posamezne pravice, obveznosti in pravne koristi delovnih ljudi in občanov, samoupravnih organizacij in skupnosti oz. pravna razmerja med njimi in družbeno skupnostjo urejajo zakoni in drugi predpisi za posamezna upravna področja (materialni predpisi). Ko upravni organi ugotavljajo, da so v posamičnem primeru izpolnjeni pogoji za nastanek, obstoj ali prenehanje neke pravice oz. za izvršitev neke obveznosti, uporabijo materialni predpis za konkretni primer. Pri tem pa morajo ravnati po predpisih, ki določajo dejanja, katera je potrebno opraviti, njihov vrstni red, obliko aktov, ki jih morajo izdajati upravni organi (procesni predpisi). Ta pravila ravnanja upravnih organov pa tudi strank in drugih udeležencev v postopku, so določena v Zakonu o splošnem upravnem postopku oz. tudi v posebnih zakonih, ki urejajo posamezna področja.

Pri odločanju o upravnih stvareh morajo torej upravni organi ravnati tako po materialnih predpisih, kot tudi po predpisih o upravnem postopku in s celotnim svojim poslovanjem zagotavljati zakonitost.

Izvrševanje materialnih ter procesnih predpisov nadzorujejo pristojni republiški upravni organi. Republiški zakon o sistemu državne uprave pa daje pooblastila tudi občinskim sekretariatom za občo upravo, da nadzorujejo, ali občinski upravni organi ter organizacije pri odločanju v upravnih stvareh pravilno uporabljajo predpise o upravnem postopku.

V občini Ljubljana Šiška je bil nadzor s strani republiških upravnih organov v letu 1987 opravljen v Komiteju za urejanje prostora, v Komiteju za družbene dejavnosti, v Upravi za družbene prihodke ter Centru za socialno delo. Ugotovljene so bile nekatere nepravilnosti ter pomanjkljivosti, ki jih bodo upravni organi morali odpraviti, prav tako pa bodo morali predloge upoštevati pri svojem nadaljnjem delu. Sekretariat za občo upravo občine Ljubljana Šiška je tudi v letu 1987 opravljal upravni nadzor nad delom upravnih organov ter o ugotovitvah vsake tromesečje seznanjal Izvršni svet skupščine občine.